

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVESZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

A Kollégiumi Akció első háromesztendeje

A harmadik esztendőben a megajánlások a visszatért egyházmegyékben emelkedtek nagyobb mértékben, pl. bihari egyházmegyében 5335 P-ről 8316 P-re, érmellékiben 2953 P-ről 7018 P-re, a nagybányaiban 1485-60 P-ről 6420 P-re, nagykarolyiban 5770 P-ről 8350 P-re, de a többiben is volt növekedés, mert néhány egyház emelte az évi megajánlásait. A megajánlás 22,190-20 P-vel növekedett.

De nagyobb növekedés van a befizetésekben 39,462 P-ről 70,120 P-re, emelkedés 30,657-38 P. A legtöbb egyház a megajánlott összegeket 3 évre befizette, vagyis a megajánlott összeg $\frac{3}{7}$ részét, azaz 42-85%-át, a hazatért egyházaknak csak $\frac{2}{7}$ rész, azaz 28-59% befizetése esedékes, mert ők csak 1942-től kapcsolódtak bele az akcióba, vagy $\frac{2}{6}$ rész, azaz 33-33%, ha a megajánlásuk 6 évre szólt. Ezeket előrebocsátva, a táblázat 6. rovatából láthatjuk, hogy mindenik egyházmegye befizetése megközelíti ezeket a százalékokat.

Söt több helyen még jobb a százalék, mert egy-két egyház teljesen befizette a megajánlott összegeket, de olyan is van, amely nem küldött be ajánlást, de rendszeresen fizet, azonban ilyen módon csak azt az összeget lehet a megajánlás rovatba írni, amennyit befizetett.

A táblázatból látható, hogy az egyháztagnak megajánlása 46,326, befizetése 31,338 P-vel növekedett az 1943. év folyamán.

Azon egyházak száma, amelyek nem adtak ajánlást, 124-ről 25-re csökkent, legtöbbszörre a legkisebb szegény egyházak (4-6%); a nem fizető egyházak száma 166-ról 51-re csökkent (9-4%).

A kollégiumi pénztárba 1943 december 31-ig befolyt összegekről a Debreceni Protestáns Lap 1944. évi 5. számában közölt nyugtázások szerint 3 év alatt 244,177-94 P folyt be, a különálló alapítványokkal együtt 269,090-49 P.

A közölt táblázat mellett most is közlöm a következő összeállítást.

	Megajánlások pengő	Befizetések pengő	
1. Egyházak	182,565.—	70,120-12	38-4%
2. Egyháztagnak	176,556-26	76,979-50	
3. Kivülállók és volt tanítv.	78,818-29	49,507-39	
4. Debreceni egyházrészek	11,239.—	5,188-88	
5. Hajdú megye és 3 város	28,200.—	600.—	
6. Egyszersmindenk. befiz.		21,075-39	
7. Kollégiumi napok jöv.		25,025-90	
8. Egyh., templ. hangv. jöv.		3,387-89	
9. Perselypénz., gyűjt. eredm.		3,130-47	
	Összesen 477,378-45	255,015-54	

A megajánlások összege tehát megközelíti a félmilliót, a befizetések összegezése ebben a táblázatban azért nagyobb a 244,177-94 P-nél, mert az egyháztagnak befizetéseit közt benne vannak a külön alapítványra befizetett összegek is, pl. Harsányi Pál esperes 1000 P, Szabó Zoltán esperes 1421-80, Kincses István lelkész 1500 P-s alapítványa. A 3. pont alatti összegben pedig bent van a Juhász-Nagy Sándor-alap 2656-23 P-je is.

Az 1. és 2. ponthoz már az első táblázatnál megírtam a megjegyzéseimet.

A 2. pontban „egyháztagnak” cím alatt a lelkészek, tanítók, tanárok, presbiterek és a lelkészi hivatal által bejelentett világi egyháztagnak vannak összefoglalva; a 3. pontban azok a volt tanítványok és más egyházi és világi részről bejelentett adományok szerepelnek, akik külön jelentkeztek.

Természetesen a határok nem élesek, mert amint már a 2. évről való beszámolásomban is megjegyeztem, az egyháztagnak közt is sok lelkész, tanító és más világi adakozó is volt a Kollégiumnak növendéke, sőt a 6. pontban összegezett egyszersmindenkori befizetések közt is sok ered régi tanítványoktól, de ezeket élesen elhatárolni nem lehet. Viszont sok egyéni jelentkezőt is az egyháza lapján könyveltünk el jobb áttekintés kedvéért és így ők az egyháztagnak közt szerepelnek.

A 3. rovatban összegeztettek közt a debreceniek 27,061-19 P megajánlással és 17,179-82 P befizetéssel

szerepelnek, ezeken kívül a 4. rovatban debreceni egyházszerkesztés címen 11,239 P megajánlást és 5188-88 pengő befizetést mutathatunk ki, akiket az egyházszerkesztés lelkészei jelentettek be, de természetesen a 3. rovatban szereplőket bajos lenne egyházszerkesztés szerinti szétosztani, végül a 6. rovatban az egyszerűsített befizetésekből több mint fele, 11,548-84 pengő, debrecenieként folyt be, úgyhogy a debreceniek megajánlása 38,300-19 P, befizetése 33,917-54 pengőre rúg.

A 7. rovatban közlöm a kollégiumi napokon begyűlt összegeket, egyik-másik nagy eredményekkel végződött, Hajdúhadház vezet 3557-30 P-vel és e mellett sokéves megajánlással Munkács 3260-97 pengő, Nagybánya 2850 P, Püspökladány 1484-90 P s a régebbiek közül Balmazújváros 2380-46 P, a debreceni Templomegyesület nagytemplomi ünnepélye 2106-67 P-t hozott. Túrkeve már három évben tartott kollégiumi napot, kb. 1150 P eredménnyel, Törökszentmiklós már kétszer megváltotta a kollégiumi napot 250—250 P befizetésével.

Öcsöd, Mezőtúr, Szatmár, Nagyvárád, Csenger, Porcsalma, Érmihályfalva, Földes, Békés, Gyula, Mátészalka is szépen sikerült ünnepélyekkel sorakoznak a többiekhez. Az ünnepélyeken legtöbbször D. Dr. Nagy Sándor, Baja Mihály és a Kántus szerepeltek a helyi előadók mellett, elsősorban pedig D. Dr. Révész Imre püspök úr, akinek generális vizitációja útját is mindig kíséri az akcióra beküldött kollégiumi nap vagy hangverseny, vagy perselypengő jövedelem.

Külön mutattuk ki, bár a kollégiumi napokhoz

lehetne számítani a kisebb templomi vagy egyházi hangversenyek jövedelmét 22 helyről 3387-89 P-vel és perselypengők s gyűjtésekből kb. 70 helyről beküldött 3130-47 P-t.

A múltévi tapasztalatok alapján örömmel lehet megállapítani a nehéz közlekedési és háborús viszonyok ellenére is a kollégiumi napok szép sikerét; a megajánlók buzgó befizetéseit, hiszen az utóbbi két hónap alatt, amikor a befizetési lapokat szétküldöttük, mintegy 40,000 P folyt be. Megindult a megajánlások emelése is, sok esetben azzal az indoklással, hogy a pénz értéke változott, tehát nagyobb összeget küldenek be, más esetben a befizetők anyagi helyzete engedte meg az összegek emelését.

Örvedetesen látom, hogy 1944 január 1 óta is még szép összegek folytak be, amelyet legközelebb fogunk nyugtatni.

Mindezekért az áldozatot hozó egyházaknak és egyéneknek és a buzgóságukkal a szép eredményt elősegítő munkásoknak hálás köszönetet mondunk. Külön köszönjük azoknak a lelkész és tanító uraknak szíves segítségét, akik még azzal is segítenek, hogy az egyháztagok és tanítótársak kisebb-nagyobb adományait összegyűjtik és együtt küldik be, amellyel nemcsak a könyvelés munkáját könnyítik meg, hanem sok — máskülönben esetleg feledékenységből el-elmaradó — adományt mentenek meg az akcióra.

Debrecen, 1944 február 5.

Jakucs István,
c. kollégiumi igazgató.

Táblázatos összesítő kimutatás egyházmegyék szerint a Kollégiumi Akció első három évéről.

Sorszám	Egyházmegye	Kollégiumi nap		Egyházak				Százalékban	Egyház tagok				Egyházak száma	nem ajánl. egyházak	nem fizető egyházak
		P	f	megajánlásai		befizetési			megajánlásai		befizetési				
				P	f	P	f		P	f	P	f			
1.	Alsószabolcs-hajdúvidéki	10,042	19	21,094	—	8,708	26	41-3	25,580	20	10,417	23	24	—	—
2.	Beregi	4,293	12	15,546	—	6,170	56	39-7	13,960	—	7,066	56	64	1	4
3.	Békésbánáti	1,788	42	28,950	—	8,089	56	27-9	14,875	—	6,810	12	32	3	7
4.	Bihari	337	04	8,316	—	3,710	64	44-6	7,780	20	3,244	08	42	—	2
5.	Debreceni	1,108	71	11,415	—	5,093	30	44-6	9,467	—	4,437	76	27	—	1
6.	Érmelléki	1,305	55	7,018	—	1,988	10	28-3	9,092	90	4,415	90	39	2	4
7.	Felsőszabolcsi	176	61	14,185	—	5,475	44	38-6	12,509	—	4,351	79	46	—	1
8.	Hevesnagykunsági	2,671	09	25,525	—	9,620	20	37-7	18,840	60	8,910	70	30	—	1
9.	Középszabolcsi	102	—	15,548	—	8,007	30	51-5	22,223	70	12,542	70	47	2	4
10.	Máramaros-ugocsai	476	75	7,233	—	2,849	40	39-4	11,711	—	3,508	—	33	4	6
11.	Nagybányai	3,402	87	6,420	—	1,380	—	21-5	4,947	—	1,302	—	42	4	7
12.	Nagykárolyi	1,543	38	8,350	—	3,726	50	44-6	7,637	—	2,975	—	35	2	3
13.	Nagyszalontai	404	80	4,229	—	2,089	—	49-3	5,049	—	2,367	—	16	1	1
14.	Szatmári	2,120	17	8,736	—	3,211	86	36-7	12,883	66	4,641	66	64	6	10
	Összesen	29,772	70	182,565	—	70,120	12	38-4	176,556	26	76,979	50	541	25	51
	1943 január 1-én	—	—	160,374	80	39,462	74	24-6	130,230	30	45,641	58	541	124	166
	Növekedett, ill. fogyott	—	—	22,190	20	30,657	38	13-8	46,325	96	31,337	92	541	-99	-115

A fenti beszámolót és kimutatásokat egyházkerületünk egész közönségének, de legelsősorban lelképásztor, presbiter és magasabb egyházi tisztet viselő atyámfiainak figyelmébe kérem. Nyilvánvaló, hogy ma Istenünk nem engedi látnunk, mikor és mennyiben tudjuk elérni ennek az akciónak eredetileg kitűzött végső célját. De az is nyilvánvaló, hogy Istenünk, a pusztán számszerű eredmények mellett, már egy nagy lelki ajándékot

is adott nekünk ez akcióval: egyházkerületünk felkeltette és állandóan ébrentartja a Kollégium iránt a felelősségérző és áldozatos érdeklődést. Ez az, amit nem szabad lelohadni engednünk egy percre sem, sőt imádsággal és munkával folyton magasabb és tisztább lángra kell szítanunk. Nem győzöm hangsúlyozni, hogy jöhet idő, amikor a Kollégium fenntartásának — nem is csak a fejlesztésének — lehetősége nem lesz

elképzeltető ama források nélkül, amelyek ebben az akcióban eddig felfakadtak és fognak a jövőben még számosabban és még dúsabban felfakadni.

E helyt mondok köszönetet egész egyházkerületünk nevében az akció lankadatlan hűségű, páratlanul lelkes és lelkiismeretes sáfárának, Jakucs István ny. koll. igazgató úrnak, kérve a továbbiakban is megbecsülhetetlen segítségét. „Szeretett barátom, híven cselekszel mindenben...” (3 János 5a).

Révész Imre.

Svájci egyházi tapasztalataim

(Folytatás és vége.)

Genfi, bázeli, sőt zürichi tartózkodásom alatt is igyekeztem minél mélyebben bepillantani a gyakorlati egyházi élet problémáiba. Érdekelt, hogy mik az ő egzisztenciális kérdései és ezeket a mienktől nagyon elütő történelmi fejlődés alapjain, más társadalmi és kulturális rendben és szociális tagosultságban miként oldják meg? Örömmel tapasztaltam, hogy az egyház életkérdései nagyjából mindenütt ugyanazok, ahol az Egyház nem tévesztette el isteni küldetését, önnön lényegét szeretné minél tisztábban és erőteljesebben kifejezni Urának szolgálatában s ezen az úton Krisztus hitvalló követésétől sem riad vissza. Természetesen hiába kerestem szörvényszerű kérdést, nemzetiségi kérdést, szociális bajok miatt lehetetlen lelki munkán való panaszkodást, felekezeti ellentéteskedést, zsidókérdést, törvényegyeztési és törvényhozási hiányosságokat, mert ezek és hasonló közakarattal és közmegnyugvásra megoldottak a szerves fejlődés rendjén egy demokratikus, szociális és nemcsak ú. n., hanem a keresztény lélek nagyságára és az evangéliumra valósággal építő államreazon keretében. E kérdések gyökeres megoldását nálunk is csak egy általános nemzeti megújulással karöltve járó mélyreható reformációtól lehet várni. Svájcban már áttörték azt a circulus vitiosus, ami nálunk nemzeti és egyháztörténelmünk öröklött tehertételeképpen jelentkezik, hogy egy problémát nem lehet addig gyökeresen megoldani, míg öt-hat másikkal a zavaró hatását ki nem kapcsoljuk. Nem szabad azonban azt képzelnünk, hogy a svájci egyházi élet mozdulatlan és kiszabott síneken simán gördül tova. Svájcban mások a megoldatlan problémák, de éppolyan nagyok és nehezek, mint nálunk. Egy polgári jólétekből és széles műveltségéből eredő kísértések ellen küzdeni van olyan nehéz, mint a tudatlanság és a nemtörődömség ellen. Genfben régóta húzódozó vitákkal kerülgetnek egy nehéz alkotmányos kérdést, melynek lényege az, hogyan lehetne a kálvini egyházkerületben a mai rohanó és pillanatnyi, felelősségteljes döntéseket követelő időkben olyan „episcopalis” rendszert teremteni, mint nálunk van. Nem állandónak gondolják, csak időleges kivételes hatalomnak, mint a diktátorokét Rómában és nem az egyetemes felelősség csökkentésére, hanem ébrentartására szánják. Nem lenne paritásos elnökség; a consistorium adja, veszi és ellenőrzi ezt a rendkívüli jogkiterjesztést.

Minduntalan csodálattal állottam meg Svájcban annak a szeretetnek, gondosságnak és közfelelőségnak a láttára, mennyire szívén hordozza e nép

kicsinyeit. Svájcban nincsenek természeti kincsei, de van egy mindennél feltettebb, drágább kincse: ifjúsága. Nemcsak szegény éhezőknek nem szabad lenni országukban, hanem elhagyott, gondozatlan, neveletlen gyermeknek sem. Az ifjúság a jövő, s egyház és állam versenyezve áldoz és harcol ennek a jövőnek minél nagyobbá, minél szebbé tételéért. Család- és népvédelmi előadások hadjáratával küzdenek a különösen francia vidéken elharapódzó, egyébként általános művelt-európai, sőt világtünet: a születéscsökkenés ellen. Felejthetetlen látvány a hosszú, zsúfolt villanyvonatokban óvónők kíséretében vidéki nyaralásra utazó külvárosi gyermekek indulása. Ha felmész a magas hegyekre, mindenütt megtalálod őket kis csoportokban hegyi villák és nyaralók szalonjaiban, amint társasjátékot játszanak és engedelmesen lesik az oktató minden szavát. Az egyháznak a feladata csupán az, hogy minden nem és kor számára egészen a felnőtt korig átminősítse és evangéliumi szemlélettel telítse a közösségi és egyéni nevelésben már kiformált életet. Bár nem vonták le a gyülekezeti, s ezen belül a gyermek és ifjúsági misszió gyülekezeti következményeit oly tisztán, mint mi és a felnőttek egyházi mozgalmi is minden téren társadalmi minták és formák szerinti szervezetekben zajlanak le, tény azonban, hogy élnek és eredményes munka folyik bennük s így egyelőre nem érzik szükségét elvi korrekciónak. Svájc a legnagyobb nevelő és iskola ország, intézetei nem reklámokkal, hanem neveltjeikkel törekszenek a világhírré. A gyógypedagógiai és legkülönbözőbb rendeltetésű intézeteknek se szeri, se száma. Az elemi és középiskolai oktatás ingyenes, állami és nem hiányzik belőlük anyagi téren semmi és ami több, a vallás sem külsőség bennük. Minél előkelőbb, úribb, konzervatívabb egy család, annál inkább kötelességének érzi, hogy gyermeke az istentiszteleteken, vasárnapi iskolákban, KIE munkában (mely Genfben az idén volt 90 éves), egyházi munkában és újabban a Nemzetközi Vöröskereszt szolgálataiban önként vagy állást vállalva résztvegyen. Az 1939-ben tartott zürichi országos kiállítás bejáratánál szép jelkép ötlött a látogatók szemébe. Vörös alapon fehér kereszttel a svájci s alatta fehér alapon vörös kereszttel egy kisebb zászló, mint az anya gyermeke fölé hajolva állottak ott, a kereszt lévén közös jegyük, lényegük, üzenetük. A keresztben élnek és találkoznak újra meg újra a Krisztus igazságára és szeretetére fundált Svájc és az ezért a szeretetért hálából végzett irgalmas mentőmunka.

A Nemzetközi Vöröskereszt ma Svájcban legnagyobb humanitárius intézménye egész Genfét behálózó tagozataival és az egész világra kiterjedő csodálatos munkájával. Forgalmas időkben éjszánkánként is dolgozott benne száz meg száz önkéntes polgár, hogy a háború ütötte sebek enyhítésével adjanak hálát az Úrnak az ő szabadságukért és teljesítsék a felebaráti szeretet parancsát. Munkájáról a kollégiumi nagykönyvtárban 1943-tól megtalálható Revueje színes képet nyújt. De Svájc igyekszik egyébként is az egész világ számára dolgozni. A különböző menekült alapok, a hazavándorlók, külföldön élő svájci és francia gyermekek ellátása és felruházása mind legnagyobb részben társadalmi adakozásból és rögtöni hathatós segítség formájában oldódik

meg. Pedig a szép eredménnyel folyó termelési harc és a háborús korlátozások megoldása egyénnek és közösségnek az erejét minden téren nagyon igénybe veszik.

Az egyház tekintélye e háborúban határozottan és egyre nő. A legjelentősebb genfi napilapban november közepén olvashattuk a svájci protestáns lelkipásztorok ama kiáltványát, melyben Svájc politikai hatóságait felkérlik, járjanak közbe, hogy a háborút sikerült békeközvetítéssel megrövidítsék. Ez a kiáltvány is mindenestre bizonyosságot tesz arról a hatalmas erkölcsi erőről, melyet a mai svájci egyház az egész keresztyénség iránti felelősséggel képvisel, és arról a benső jóviszonyról, mely egyház és állam között fennáll, sőt mélyül. 1943 nyarán a bázeli synodus adott ki messze hallatszó felhívást a menekültek ügyében és az egyház mindmáig toleránsabbnak mutatkozik a felebaráti szeretet szikláján állva a józan ész érveit hangoztató állammal szemben, mely már-már lezárná a határokat.

Svájc kifelé tekint önmagából és szomorúsággal telik el az égő országok, szenvedő népek és pusztuló milliók láttán. Tudja, hogy az ő kivételes helyzetében feladata nem lehet más, mint az állandó itt és most követelménye: a meg nem alkuvó bizonyágtétel az állandó tiltakozás és a keresztyén szeretet csodás munkája által. Svájci lelkészek és bizottságok látogatják a fogolytáborokat, orvosok, ápolónők működnek szerte a frontokon, külön egyesületek és az ökumenikus egyházi tanács szerve ellátja a hadifoglyokat bibliával, az értelmiségieket tanulmányaik folytatásához szükséges könyvekkel és a Keller Adolf gondozása alatt álló Europäische Zentralstelle für kirchliche Hilfsaktionen alaptökejét amerikai adományokból az utóbbi években (különösen a franciákra tekintettel) megrégyszerezvén, néhány magyar teológusnak is tudott és óhajt a jövőben is ösztöndíjat adni. A misszió felelőssége sem csökken és a több mint százéves Basler Mission munkásai a csendes-óceáni szigeteken életveszélyes pontokon és elszigetelve, de folytatják harcukat Isten országáért. Konferenciák, seregszemlék egymást érik ma is Svájcban, s ezeken meglepő tisztasággal és bátorsággal hallani a belső bizonyágtétel diadalmos újjongásait.

És a templomok sem néptelenednek el, sőt! Vasárnap délelőtt nincs semmiféle sportesemény, előadás, jegyelővétel stb. Vasárnap délelőtti istentiszteleteken állanak is a templomokban és buzgó imádságban nem szűnnek meg könyörögni az igazságos békéért és olyan új világrendért, melyben a nemzetek testvérként becsülik és szeretik egymást. Nem felesleges idealizmus ez, ha életünket e szörnyű viharban is a Kőszálhoz horgonyozzuk, belátván, hogy minden baj végső forrása az Úttól való eltérés, az örök Igazságtól való elpártolás és nincs más Orvos bűneink ellen ma és mindörökké, csak az Úr Jézus Krisztus. Ezért hiszik és hirdetik, hogy a sötétségben ülő nép és népek meg fogják látni a nagy világosságot és mindnyájan vigyázzunk, hogy senki el ne vegye a mi koronánkat, mert a világot legyőző Úr, a győzelem Királya ezt mondja: Bizony eljövök hamar!

ifj. Dr. Varga Zsigmond.

A Református Nőszövetség Országos Intézőbizottságának alakulása

Mint a Debreceni Protestáns Lap legközelebbi számában jelentettük, a Református Nőszövetség Országos Intézőbizottságának első gyűlése, február hó 9. napjára hivatott össze, az Egyetemes Konvent budapesti Abonyi-úti székházába. A gyűlést Dr. Ravasz László püspök nyitotta meg. Első teendő volt az orsz. intézőbizottsági elnök megválasztása. A legszerencsésebb elgondolással Dr. Zsindely Ferenc kereskedelemügyi miniszter hitvesét, szül. Tüdös Klára úrasszonyt választották meg e fontos tisztségre, ki azonnal programot adott. Megbízatását parancsnak tekinti: szükségél látja egy tájékoztató térkép készítését arról, hogy az országban hol folyik (és hol nem folyik) belmissziói munka. A különböző csoportoknak kooperálniuk kell. Sőt kapcsolatot kell teremteni az állami, szociális munkát végző szervezetekkel is. — A további alakulás rendjén előadónak felkérte Muraközy Gyula budapesti Kálvin-téri lelkipásztor; alelnökök lettek az egyes egyházkerületi szervek elnöknői. Tervbe van véve egy ismertető és programadó füzet kiadása, mely minden irányban tájékoztatni fog. Tervbe van véve folyó év május elejére, a konventi és zsinati ülésekkel kapcsolatban egy női nagygyűlés tartása, melyen a Nőszövetség az egész ország színe előtt zászlót bont és útra indul. — Nagy reménységgel tekintünk a Nőszövetség munkája elé s Isten áldását kérjük célkitűzéseikre. Minket tisztántúliakat különösen is öröm tölthet el azért, mert az új országos elnök, Zsindelyné Tüdös Klára Debrecen szülőttje és neveltje. Az ő széles látóköre és energikus egyénisége: komoly garancia a jövőre felől.

U. S.

I R O D A L O M

Új énektanítási vezérkönyv. Az újesztendő elején megjelent Vikár Sándor tanítóképzőintézeti ének- és zenetanár, zeneiskolai igazgató énektanítási vezérkönyve a népiskolák III. osztálya számára. Ezzel az értékes kötetrel — mely már az új népiskolai kötelező népdalanyagon épült fel — teljessé lett a hatkötetes, új utakon járó vezérkönyvsorozat. Megrendelhető a Néptanítók Pedagógiai Kiskönyvtára Kiadóhivatalánál, Sárospatakon, vagy a szerzőnél, Nyíregyháza, Új-utca 12. sz. alatt.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A nagyváradi református leánygimnázium és a Lórántffy Zsuzsanna református polgári leányiskola Soli Deo Gloriás növendékei kedves ünnepség keretében keresték fel a nagyváradi református egyházközség árvaházát, ahol szokásos évi adományait adták át az árváknak. Már második esztendeje, hogy a nagyváradi református középiskolák leányifjúsága, a Soli Deo Gloria szövetség helybeli csoportjának tagjaiként, felkeresik árvaházunkat és ott bensőséges ünnep keretében átadják igaz szeretetük jeleként azokat az ajándékokat, amiket már hetekkel azelőtt összegyűjtettek. A pénzadományon kívül almát, süteményt, burgonyát, lisztet, tojást és egyéb élelmiszert vittek, ezenkívül köny-

veket, játékokat, ruhaneműeket ajándékoztak a kis árváknak, akik szinte karácsonyi hangulatban hallgatták végig a kis műsort és bibliamagyarázatot, hogy azután csillogó szemekkel vegyék át a rengeteg adományt. Az árváknál talán csak a diákok voltak boldogabbak, amikor látták azt a nagy örömet, amit ők okozhattak. Mérheterlenül nagy áldás és pedagógiai haszon jutalmazza meg a tanuló-iffúság és az egyház árváinak találkozását. Az árvák boldogan köszöntik az utcán intézeteink növendékeit, a leány-iffúság pedig szerető szívvel viszonyozza az üdvözlést, mert érzi, hogy az egyház árvája hozzátartozik, reá is van bízva. Őszintén tudjuk ajánlani e munkát minden református közepliskolának!

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

Presbiteri csendes napok Debrecenben. A debreceni református egyház missziói bizottsága folyó évi február hó 4—5. napjain presbiteri csendes napokat tartott, mely iránt őszinte nagy érdeklődés nyilvánult. Igen sok egyházzrési tanácsos is résztvett az összejöveteleken. Bevezető áhítatot tartott Szenes László, az egyetemi egyházzrész vezető-lelkésze. Elsőnap előadó volt Tamás Ferenc egyházzkerületi missziói lelkész. „Mit kíván az egyház a presbiterektől” címen tartott igen értékes és lendületes előadást, melyet élénk eszmecsere követett. Második napon Uray Sándor kistemplomi lelképásztor, a missziói bizottság elnöke volt az előadó. „Mit kívánnak a presbiterék az egyháztól” címen időszzerű kérdéseket vetett fel; ez az előadás is igen élénk visszhangot váltott ki a hallgatók szívéből. Végül a presbiterék szeretettel kérték, hogy március hó folyamán tartson a missziói bizottság hasonló kétnapos presbiteri csendes napot s már most sok érdekes témát vetettek fel a következő csendes napok elé. Április hó folyamán, húsvét után, a missziói bizottság presbiteri konferenciát rendez a Kistemplomban, melyre a presbitereken kívül az összes egyházzrési tanácsosok is hivatalosak lesznek. A kétnapos presbiteri konferencia tárgya a házasság kérdése lesz.

A derecskei református egyház népmozgalmi adatai 1943-ban. Születések: törvényes fi 90, leány 83, összesen 173, törvénytelen fi 3, leány 6, összesen 9. Összesen fi 93, leány 89. Együtt 182. Az előző évihez viszonyítva a születések száma 26-tal kevesebb. **Halálozások:** fi 60, nő 52, összesen 112. Az előző évihez viszonyítva 11-gyel kevesebben haltak meg. **Házasság:** tiszta pár 48, vegyes pár 9, összesen 57. Az előző évihez viszonyítva 10 párral több. A vegyespárok közül 4 javunkra, 3 kárunkra kötött egyességet. Nyereség egy pár. (?? Vajjon mennyi Derecskén a reformátusok és másvallásúak arányszáma? Szerk.) **Konfirmált:** fi 68, nő 95, összesen 163. **Kitérés** az elmúlt évben nem volt. **Hozzánk tért:** r. kath. nő egy, 2 gyermekével és egy izr. nő 1 gyermekével. Összesen 5. **A gyülekezet lélekszáma** 1942-ben volt: fi 4447, nő 4469, összesen 8916. 1943-ban szaporulat: fi 33, nő 37, összesen 70. Jelenlegi lélekszám ezek szerint 9016. **Úrvacsorával élt:** fi 3446, nő 5315, összesen 8761. 1942-ben úrvacsorával élt 8459 egyházztag. 1943-ban tehát az úrvacsorával élők száma 322-vel több, mint az előző évben volt. **A lelkési hivatalba befolyt adományok összege 1943-ban:** 1270 P és 52 fillér, **a gondnoki hivatalba befolyt** 1560 P és 75 fillér, **az iskolagazgatói hivatalba befolyt** 4941 P és 67 fillér. Egyházz célokra befolyt adományok összege 1943-ban összesen 7772 P és 94 fillér. A jókedvű adakozót szereti az Isten.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Mesedélután Érbogyoszlón. A leányegyesület február 6-án délutáni istentisztelet után a gyermekek számára mesedélutánt rendezett. A mesedélután rendezője Síposs Ilona állami tanítónő — aki a missziói munkákban fáradhatatlanul s hivatalosakat megszégyenítő lelkesedéssel vesz részt — és lelképásztor voltak. Síposs Ilona három tanító és nevelő bábjátékot adott elő, melyet a levanteleányvezető tanfolyamon tanult meg, lelképásztor pedig két mesét mondott a gyermekeknek. A mesedélután sikerének hatása alatt elhatározták, hogy azt havonta egyszer megrendezik. A báb-színházba leányegyesületi, valamint iffúsági egyesületi tagokat is bevezetnek s a gyermekekkel is mesejátékokat adhatnak elő. A bábjáték révén a gyermekek is megszólaltak s az erkölcsi tanulságokat maguk vonták le a saját-maguk számára.

Február 2—3—4—5-én rendezte meg az érmelléki egyházzmegye lelkészegyesülete lelkészkerületi iffúsági konferenciáit. A székelyhídi lelkészi kör Biharfélegyházz

febr. 2-án tartotta meg áldott találkozóját, melyen összesen 102 leány és 77 fiú vett részt. A konferenciát a templomban megtartott áhítat vezette be, melyen Igét hirdetett és imádkozott Egey István biharfélegyházz lelkész. A rendező-bizottság nevében Székelyhídy Béla köszöntötte a megjelenteket, Darányi István, Kiss B. Júlia, Pataky László előadókat és vázolta az iffúsági találkozó célkitűzéseit. Számbavétel, megalakulás után az egyes gyülekezetek ifjai köszöntötték egy-egy bibliai Igével a konferenciát s a leányegyesületi kiküldöttek számára Darányi Istvánné Kiss B. Júlia, az ifjak számára Pataky László konventi iffúsági lelkész és Darányi István konventi iffúsági titkár tartották meg előadásait és kérték számon az egyes gyülekezetekben folyó iffúsági munkát. Este fél 6 órakor gyülekezeti istentisztelet volt a zsúfolásig megtelt templomban, melyen az igehirdetési szolgálatot Székelyhídy Béla áldosdi lelkész végezte, míg Pataky László konventi iffúsági lelkész előadással, a biharfélegyházz mindkét-nem-beli iffúság karénekkal, szavalati számokkal és szóló-énekekkel vettek részt a gyülekezeti esten.

Február 3-án a margittai lelkészi kör gyülekezeti ifjai Margittán jöttek össze áldott találkozójukra. E napi munkát is fél 10 órakor a templomban megtartott áhítat vezette be, melyen a szolgálatot Pataky László konventi iffúsági lelkész végezte. Székelyhídy Béla üdvözlő szavai s a számbavétel után az egyes gyülekezetek ifjai bibliai Igével köszöntötték ezúttal is a konferenciát s utána Darányi Istvánné a leányok, Pataky László és Darányi István külön iskolai helyiségekben vezették le az ifjak konferenciáit, melyen összesen 118 leány, 107 fiú vett részt. Déli ebédszünet után Darányi Istvánné vasárnapi iskolai mintatanítást mutatott be, míg Pataky László az ifjak körében mélyítette el a délelőtti munka anyagát. Fél 6 órai kezdettel gyülekezeti est volt Margittán is, melyen az igehirdetési szolgálatot Székelyhídy Béla áldosdi lelkész végezte, míg Darányi Istvánné, ez a drága, áldottan harmatozó lélek, szabad előadással, Kádár Miklós, apátkeresztúri lelkész szólóénekekkel, Jobbágy Bertalanné tanítónő felolvasással, a leánykerületi tagok ének és szavalati számokkal működtek közre.

Február 4-én Ottományba jöttek össze a szalacsi lelkészi kör gyülekezeti ifjai. E konferenciát is a templomban megtartott áhítat vezette be, melyet Szabó Zoltán esperes úr végzett, majd ő köszöntötte a megjelenteket, megragadóan tárván fel az iffúsági munka jelentőségét és szükségességét. Számbavétel, megalakulás után a megjelent ifjak vezetői egy-egy bibliai Igével köszöntötték a konferenciát, majd Darányi Istvánné a leányok, Pataky László, Darányi István a fiúk találkozóját vezették le gazdagon, építőn. Kedves volt és erős lelkierőt feltáró, hogy a szalacsi, érbogyoszlói, albsi, éradonyi leányok és ifjak, lelképásztoraikkal, tanítónőikkel együtt, a szekérrel nem járható utat gyalogosan tették meg, vállalván a nehéz utakat s hatalmas sártengeren gázolva keresztül, eljöttek, hogy jelen lehessenek e bizonyoságtévő találkozóon, melyen összesen 126 leány és 100 fiú vett részt. Fél 6 órakor a vendéglátó ottományi gyülekezetben is templomi istentisztelet volt, melyen Székelyhídy Béla áldosdi lelkész igehirdetéssel, Pataky László iffúsági lelkész szabadelőadással, Kósa Károly ottományi tanító művészi orgonajátékkal, Szabó Jolán leánykerületi, Nagy Endre, Szűcs Sándor iffúsági egyesületi tagok szavalati számokkal tették áldottá és maradandóvá e nap ajándékait.

Február 5-én Érmihályfalván sereglettek egybe az érmihályfalvi lelkészi kör ifjai. E találkozót is a templomban megtartott áhítat vezette be, melyen Pataky László iffúsági lelkész szolgált. Székelyhídy Béla áldosdi lelkész üdvözlő szavai, megalakulás, számbavétel után az egyes gyülekezetek ifjai ez alkalommal is bibliai Igével köszöntötték a konferenciát, melyen összesen 71 leány, 55 fiú vett részt. A leánykonferenciát Darányi Istvánné, az ifjakét Pataky László, Darányi István vezették le és tették meggazdagító élménnyé e találkozást is.

Az érmelléki egyházzmegye lelkészegyesülete e konferenciák megrendezésével is szolgálni kívánta az Idvezítő nagy missziói parancsát és hisszük, hogy a kiváló előadók nem hiába fáradoztak és nem hiába vállalták az egymástól távol eső gócpontokra a súlyos utazás nehézségeit és boldogan reméljük, hogy annak a 755 ifjúnak s azoknak a gyülekezeteknek, melyekben ez áldott találkozó végbementek, bizonyára nem marad gyümölcsözés nélküli magvetésük.

(Sz. B.)

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A Kisújszállási Református Nőszövetség karácsonyi kézimunka-vásárának tiszta jövedelme több mint 1500 P volt. A Nőegylet, melynek elnöknője özv. Soós Józsefné, a múlt évben gyönyörű vendégszobát rendezett be az egyháznak, a templomfűtéshez pedig 4000 pengős adománnyal járult hozzá. A tulajdonát képező erdőt a Nőegylet az egyház árvaalapja számára hagyományozta, illetve adta át. A Református Nőegylet és Nőszövetség egyesült és az Egyesült Református Nőszövetség nevet vette fel. Elnökei: özv. Soós Józsefné és Sajtos Imréné nagy eredménnyel vezetik az egyesült munkát. A szegénysorsú iskolás gyermekeket nagyértékű ruhasegélyben részesítették, most pedig a szegény iskolás gyermekek nagyarányú ebédeltetési akciója folyik Sajtos Imréné vezetésével. Özv. Soós Józsefné vezetésével nagyarányú társas összejöveleteket tartanak az asszonyok a háborús receptek népszerűsítésére. A segítség szelleme az élet minden területén ott kíséri az asszonyok munkáját.

A vasárnapi iskolai munka még az iskolai év elején megindult és azóta lankadatlan erővel halad előre. Kb. 140 önkéntes vasárnapi iskolai tanító 78 különböző csoportban végzi a munkát, tekintet nélkül iskolai szünetre, ünnepre és az akadályokra. 1500 gyermek jár október 4 óta szakadatlan minden vasárnap a csoportokba, melyeket a tantermekben, de főként a fűtött templom padcsoportjaiban helyeztünk el. A tanítók között minden korú és rangú hívő van: napszámosok és iparosok, hivatalnokok és kereskedők, öregasszonyok és családos anyák, diákok és polgárista leányok. Megható lelki egység alakult máris ki a pénteki előkészítő összejöveleteken, ahol mintatanítások is vannak. Az egyik legnagyobb eredménye a munkának, hogy eddig minden vasárnapi iskolai leckét más-más vasárnapi iskolai tanító irt és tanított, ami vasárnapra 1500 példányban nyomtatásban is napvilágot látott mindeddig. A vasárnapi iskolában a gyermekek rendszeresen adakoznak, minden vasárnap 2—2 fillért.

NAGYKÁROLYI EGYHÁZMEGYE.

A nagykárolyi egyházmegye január hó 26-án Nagykárolyban lelkipásztorok, segédlelkészek és tanítók részére valláspedagógiai konferenciát tartott. Peleskey Sándor esperes bibliamagyarázata után Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész „Vallásos nevelés, oktatás tanyákon és szórványokban” címen tartott a kérdést részleteiben is felölelő és megvilágító értékes előadást. Az előadáshoz Szűts Antal kismajtényi és Peleskey Sándor börvélyi lelkipásztorok szövegezték hozzá figyelemfelkeltően. Vörös Zoltán genesi lelkipásztor, egyházmegyei jegyző „Az I—II. osztály anyaga feldolgozásának módszere” című előadásában nagy hozzáértéssel mutatott rá az e téren felmerülő tudnivalókra. Jakab István nagyecsedői segédlelkész a II. népiskolai osztály anyagából mutatott be szakszerűen felépített mintatanítást. Az énektanításról Fodor József mérki kántortanító tartott nagy felkészültségre valló előadást. Előadását szemléltető mintatanítással is megvilágította. A tanmenetekkel, óravázlatokkal és családnaplókkal kapcsolatos tudnivalókat Orosz Árpád nagykárolyi vallásnász, egyházmegyei vallásoktatási szakfelügyelő ismertette. A konferenciát Orosz Árpád egyházmegyei szakfelügyelő és mb. szakelőadó készítette elő nagy hozzáértéssel.

A krasznaszentmihályi egyházközség a halálozás folytán megüresedett lelkipásztori állást egyhangú meghívás útján Jakab István nagyecsedői segédlelkéssel töltötte be. Szerezzel üdvözljük.

A mátészalkai egyházközség a II. számú lelkipásztori állásra Kézy György fehérgyarmati segédlelkéset hívta meg. Isten áldása legyen az új órallón.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

A Nagyszalontai Református Nőszövetség vasárnap, január 30-án tartotta meg szeretetvendégségét. Az összegyűlt közönség mindvégig lelket nemesítő, élvezetes műsort kapott, ami — a hallgatóság véleménye szerint — megérdemelte volna a szélesebb kereteket, mert a nagysalontai tanácssterme kicsinek bizonyult ez alkalommal is. A gyülekezeti ének és Bagoly Bertalan lelkész megnyitó imája után Molnár János segédlelkész tartott előadást „A család szerepe a vallásos nevelésben” címmel. Énekeltek Bene Jánosné és Pérchy Ferencné úrnők. Felolvasást tartott Tordai Ferencné tanítónő, szavalt Oláh Erzsébet

polgárista. Az izletes tea után gyülekezeti ének és a Himnusz zárta be a családias melegségű szeretetvendégséget. A begyűlt pénzt karitatív céljaira fordítja a Nőszövetség.

A Református Leányszövetség ugyanezen a napon kultúrdélután rendezett a füveskerti városrész imaház céljait szolgáló iskolatermében. A műsort a Leányszövetség diákleány tagozata szolgáltatta és igen nagyszámú közönség hallgatta végig. Az istentiszteleti részt Nóbik József vallásoktató-lelkész végezte, a kulturális oldalát pedig Hunyadi Ilona tanítónő vezette.

Nagyszalontán január 31-én nyílik meg a Református Leányszövetség keretein belül — a városi népművelési bizottság támogatásával — a „Magyar Leányok Iskolája” című tanfolyam. A negyven órára tervezett tanfolyam felöleli mindazt, amit ma egy református leánynak tudnia szükséges. A tanfolyam előadói: Hunyadi Ilona tanítónő, Nóbik József vallásoktató-lelkész és Molnár János segédlelkész.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A szatmári egyházmegye Tyukodon működő népfőiskolájának vezetője: G. Szabó Szabolcs missziói lelkész és neje 20 növendékkel folyó hó 6-án Szamosangyalosra kirándultak és ott egész nap szolgáltak, gyülekezeti napot rendeztek. Vezetőlelkész d. e. és d. u. szolgált a templomban — vasárnapi iskolát vezetett —, leányokkal és ifjakkal külön foglalkozott és a népfőiskolások este népdalestet rendeztek. Az ünnepély végén helybeli lelkész köszöntö meg a szolgálatot abban a boldog reményben, hogy Isten áldása ezen a magvetésen rajta lesz.

Február 6-án, vasárnap, a csengeri KIE és Leánykör meglátogatta a porcsalmi KIE-t és Leánykört. A csengeri ifjak és leányok hideg, téli időben, de meleg szívvel száguldoztak szekereken vezetőikkel: Ecsedy Elemérné főjegyzőné elnöknővel, Molnár Róza leánykört vezetővel és Pótor Sámuel csengeri lelkipásztorral a szomszédos gyülekezetbe, ahol Varga Ferenc porcsalmi lelkipásztor, Puskás Károly porcsalmi református kántortanító és az ifjúsg nagy szeretettel fogadták őket. Előadták Möriz Zsigmond: Sári bíró c. színművét, szavallatokkal, énekszámokkal szerepeltek. A testvéri látogatás igen szép erkölcsi és anyagi eredménnyel zárult. Az előadás tiszta jövedelmét, 674 P-t, a Vöröskeresztnek adományozta a két gyülekezet ifjúsága.

A szatmári Református Férfiszövetség legutóbb tartott összejövetelén Dr. Kiss Bertalan lelkész-elnök imája és bibliamagyarázata után az egyházkerület felosztásának problémájával Fegyverhazy Mihály bevezető ismertetése alapján foglalkozott, aki a rendelkezésre álló irodalom alapján adott beszámolót az érdekes és jelentős kérdéstről. Hosszabb vita után a Férfiszövetség egyhangúlag a kerület felosztása mellett foglalt állást. A területileg és lélekszámban is túlságosan nagy egyházkerületnek két vagy három részre való mielőbbi felosztását elsősorban közigazgatási szempontok támogatják. Nagy fontossága van a felosztásnak egyetemes magyar szempontból is, mert a lelki gondozás fokozása a magyarság egységének, szilárd öntudatának és a boldogabb jövődjének záloga. (Sz. H.)

A szatmári református egyházmegye lelkészegyesülete közgyűlést tartott Fehérgyarmaton 1944 február 10-én. A megnyitó áhitaton, melyet Szalay Pál szatmárcsekei lelkész tartott, résztvettek az egyházmegyei lelkészek egyesületének tagjai is, akik azután külön gyűléseztek. — A lelkészek értekezletét Fekete Lajos elnök nyitotta meg, majd átadta a szót Kósa Béla kisári lelkipásztornak, aki alelnöki székfoglalót tartott „Lelkipásztori prudencia” címmel, melyet a jelenlévők érdeklődéssel hallgattak. Azután Balla Árpád tartott hálásan fogadott előadást a Magyar Evangéliumi Munkásszövetségről. A jelen lévő lelkipásztorok közül többen mindjárt meg is hívták őt gyülekezetünkbe. Kovács Jenő milotai lelkipásztor az egyházmegyei lelkész gyámintézet számadásának megvizsgálásáról terjesztette elő a számvizsgáló-bizottság jelentését. Ezzel kapcsolatban közgyűlés felemelte ismét a gyámoltandó lelkészözvegyek segélyét. Végül Török József esperes terjesztette elő határozati javaslatát: az egyházmegyei lelkész továbbképző tanfolyamokról, vasárnapi iskolai vezetőképzésről, továbbá a Tiszántúli Református Egyházkerület felosztásának tervezetével kapcsolatban. Javaslatát a közgyűlés elfogadta. Az egyházkerület felosztására a mai időket nem tartotta alkalmasnak, inkább az egyházmegyék megfelelőbb beosztásával és adminisztrációjának jobbá tételével kell az egyházkerület vezetőségét tehermentesíteni és felelősségét könnyebbé tenni!...

A 65 lelképásztor közül, mintegy 35-en vettek részt a fehérgyarmati értekezleten, amely jegyzőjévé egyhangúlag Czövek Károly kisszekeresi lelképásztort választotta. Mindnyájan átérzve a mai idők súlyosságát és a napok gonosz voltát, újult erővel és fogadalommal indultunk neki annak, hogy áron is megvegyük az alkalmakat!...

K. B.

A szatmári lelkésznek egyesülete közgyűlést tartott Fehérgyarmaton 1944 február 10-én, lelkészegyesületi közgyűlés alkalmából. A lelkészekkel tartott közös áhítat után, külön terembe vonulván Török Józsefné esperesné elnöknő vezetése alatt megalakították az egyházmegyei nőszövetséget, melynek vezetői és tagjai közé nem lelkési jellegű egyháztagnak hitveseit is bevették, illetve felkérték. A jelenlévő lelkésznek beszámoltak az egyházukban folyó munkáról és egymást erősítették, buzdították a ma különösen nehéz lelki, belmissziói munka folytatására. Török József esperes szólott végül az egybegyűltekhöz s imával bezárta az értekezletet. Aztán a fehérgyarmati szeretetházat tekintették meg, mielőtt a lelkészekkel közösen tartott ebédre vonultak volna. Az értekezletnek mintegy 15 résztvevője volt a nagy egyházmegyéből.

K. B.

K R Ó N I K A

Lelkészképesítő vizsgálatok a debreceni Kollégiumban.

A szokásos februári lelkészképesítő vizsgálatokat főtiszteletű Püspök úr folyó évi február hó 9., 10. és következő napjaira tűzte ki. Az első lelkészképesítő vizsgálatra, február 9-ére, mindössze három abszolvált theológus ifjú jelentkezett, kik közül ketten képesítették: Mészáros László füzesgyarmati és Telegdy József szatmári segédlelkészek. A második lelkészképesítő vizsga február 10—11. napjain tartatott meg. E vizsgára jelentkezett és képesítést nyert segédlelkészek névsora a következő: Baráth István (Bagamér), Borbély Béla (a Bethania utazó titkára), Fehér Bertalan (Szatmárnémeti), Kövér László (Köröstarcsa), Lajos Mihály (Técső), Leel-Össy Albert (Kecskemét), Nagy István (Debrecen), Szabó László (Debrecen, kollégiumi tanítóképző h. tanár), Szadai Sándor (Mezőtúr), Török Ede (Karcag), Török Imre (Hajdúböszörmény), Zoltán Béla (tábori lelkész), Pankotay Barna.

Szabolcska Mihály arcképe. A debreceni kistemplomi egyházzsér harmadéve szépen sikerült irodalmi ünnepélyt rendezett a nagy költőpap, Szabolcska Mihály emlékére, ki egykor széniori éve után kistemplomi segédlelkész volt, boldogemlékű Könyves Tóth Mihály nagytiszteletű úr oldala mellett. Az ~~est~~ jövedelme azt a célt szolgálta volna, hogy az ugyancsak pár éve felállított újkécskei Szabolcska-szobor másolatát állítsák fel méltó helyen Debrecenben. Horvay János, a remekül sikerült szobor alkotója, személyesen ismerte Szabolcskát, innen nyerte az ihletet. Sajnos az újkécskei szobrot nem ismeri a magyar társadalom; a kis faluban úgy van az elhelyezve, hogy erősen kutatni kell utána annak, aki látni akarja. Így igen kézenfekvő lett volna az a gondolat, hogy Debrecennek is legyen egy hasonló Szabolcska-szobra. Most azonban a háborús viszonyok miatt lehetetlenség a szobor elkészíttetése. Így vetődött fel az az egészséges gondolat, hogy addig is, amíg Debrecenben méltó szobrot kapna Szabolcska: festessük meg arcképét a Kollégium számára. Előzetes érdeklődésre, Dienes János, országosan ismert debreceni festőművész, örömmel fogadta a gondolatot s vállalta a kivitelt. Így alapos reményünk lehet reá, hogy Szabolcskának méltó olajképe lesz a debreceni Kollégiumban. Csak azt mondhatjuk reá: debuisset pridem...

Gyülekezetek találkozója. A debreceni homokkerti egyházzsér Erdély felszabadulásakor országzászlót ajándékozott a szilágymegyei érszodorói református gyülekezetnek, melyet akkor Kovács József lelképásztor vezetésével, pépes küldöttség vitt Debrecenből Érszodoróra. Közös istentiszteletben ölelkezett a két gyülekezet a zászló átadása alkalmából, melyet az érszodoróiak máig is a templomban kibontva őriznek. Most aztán az érszodoróiak viszonzták a debreceniek látogatását és Kulcsár István lelképásztoruk vezetése alatt szépszámu küldöttséggel jöttek el a Homokkertbe. Február hó 13-án, vasárnap volt a találkozás. Délelőtt a homokkerti templomban Kulcsár István érszodorói lelképásztor hirdette az Igét és fejezte ki az érszodorói gyülekezet maradvány háláját. Délután 3 órakor templomi ünnepély volt, melyen Uray Sándor h. lelkészelnök predikált

a kollégiumi fitanítóképző énekkara két énekszámot adott elő. Végül délután 5 órakor szeretetvendégséget rendeztek a kedves küldöttség tiszteletére. Sok áldás fakad az ilyen találkozásokból; ezt is megáldotta a Szentlélek Úristen, ki egyakaratra vezérli a szentek egységében Isten gyermekeit.

Ki rendelkezik a levante lelkészekkel? Mivel a levante parancsnokságok körletei az egyházi közigazgatási beosztással nem azonosak, szükséges volt a két beosztásnak összehangba hozatala, hogy a levanteifjúság lelkigondozására ebből semmi hátrány ne származzék. Az Egyetemes Konvent elnökségének döntése folytán járási levantelelkészek megbízás megadására az az esperes illetékes, akihez az illető járásból a legtöbb egyházközség tartozik. *A lelkigondozással kapcsolatban felmerülő közterhek, vagy juttatások az egyházközség arányában oszlanak meg.* A járási levantelelkészek általános érvényű munkájukat körleltükbe kapcsolódó valamennyi egyházmegye esperesével egyetértésben végzik. Megfelelő alkalmazással ugyanígy szabályozódik a viszony a kerületi kiegészítő, illetve hadtest levantelelkészek és az egyházkerületek püspökei között.

Debreceni theológusok menekült társaikért. A debreceni theológusifjúság testvéri szeretete jeléül 180 pengőt adott össze legációjából a Dél-Erdélyből Kolozsvárra menekült theológusok részére.

A holland református egyház elhatározta, hogy a miszsiói munkák terhet és felelősséget ezentúl magára veszi. Eddig a külmisziói munka nagyrészt miszsiói társulatok kezében és irányítása alatt van.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

396—1944. szám.

TÁRGY: Tanügyi közigazgatás egyszerűsítése.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tek. igazgatóságaihoz.

Félhívom közép- és középfokú iskoláink igazgatóságait, hogy a közoktatásügyi igazgatás egyszerűsítéséről szóló 1941: XII. tc. 1. § 2. bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által kiadott s a Hivatalos Közlöny 1944. évi február 1-i 3. számában 10,500—1943. sz. rendelethez alkalmazkodjanak.

Debrecen, 1944 február 12.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

624—1944. szám.

TÁRGY: Légó-sisakok kiutalása.

KÖRLEVÉL

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr folyó évi január hó 26-án kelt 88,375—1944. IX. ü. o. számú közleményét az alábbiakban hozom az érdekeltek tudomására:

A honvédelmi miniszter úr átiratában arról értesítette a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat, hogy a fennhatósága, illetve főfelügyelete alá tartozó intézmények részére „B” mintájú acélsisakokat utalt ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr felhívja az érdekelteket, hogy amennyiben a vezetésük alatt álló intézmény léggóltalmának biztosítása végett acélsisakra még szükségük van, megrendelésükkel forduljanak közvetlenül a szállítással megbízott Magyar Waggon- és Gépgyár Rt.-hoz (Budapest, VI., Andrassy-út 12. sz.). Az igényelt acélsisakokat — a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által megállapított mennyiségben — készpénzfizetés ellenében, hivatalos áron fogja a gyár a megrendelőnek kiszolgáltatni.

Megrendelésében — a jelen közleményre hivatkozással — tüntesse fel, hogy az acélsisakokat a vallás- és közoktatásügyi minisztérium részére kiutalt mennyiségből igényli.

Debrecen, 1944 február 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
635—1944. szám. TÁRGY: Műemlékek fenntartása.

KÖRLEVÉL

a kebelbeli egyházközségek lelképásztoraikhoz.

Az Egyetemes Konvent 285—1943. sz. konventi határozatával megalkotta a műemlékek fenntartásáról a magyarországi református egyházban szóló szabályrendeletet (lásd 1943. évi konventi jegyzőkönyv 6. sz. mellékletét). Ennek a szabályrendeletnek részleges életbeléptetéséről rendelkezést is bocsátott ki az Egyetemes Konvent elnöksége, amelynek alapján egyházkerületi közgyűlésünk a múlt év őszi tartott közgyűlésében 218. sz. a. foglalkozott is a szabályrendelettel. A részleges életbeléptetés tárgyában kiadott intézkvényére utalással az Egyetemes Konvent elnöksége kiegészítésképpen az alábbiakat közli:

... minden egyházkerületben folyamatba tetetett az egyházi tulajdont képező ingatlan és ingó műemlékek számbavétele, leltározása, felkutatása és gondozása. Ezen munkálatok rendjén előreláthatólag számos olyan művelődés- és művészettörténeti értékű ingóság fog előkerülni, amely nem tekinthető az ingatlan műemlékek tartozékának, tehát reá az 1881: XXXIX. tc.-nek a Műemlékek Országos Bizottsága hatáskörét megállapító rendelkezései nem vonatkoztathatók.

Az ilyen ingó műemléki leletekre vonatkozóan az 1929. évi XI. tc. III. fejezete 20. és 21. §-ai elrendelik, hogy azokat a találó köteles tervszerű ásatás esetén 30 nap alatt, különben pedig három nap alatt a közigazgatási hatóságnak vagy pedig a Magyar Nemzeti Múzeumnak bejelenteni.

Míthogy pedig a törvény korábbi rendelkezései szerint a közgyűjteményben való elhelyezésre alkalmas lelet a közigazgatási hatóság útján lefoglalható és megváltható, felhívom az összes lelképásztor urakat, hogy az esetleg előforduló ilyen leletekről azok további gondozása érdekében egyidejűleg az egyházkerületi egyházművészeti bizottsághoz is tegyenek jelentést.

Debrecenben, 1944 február 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal. Postafiók 65.) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Anares református egyházközsége 21 napi határidővel pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett III. sz. tanítónői állásra. Javadalom: államszegély, 10% helyi hozzájárulás, lakbér. Köteleessége: reábízott osztályok tanítása, valamint belmissziói munkában segédkezés. Kérvények Lelkészi Hivatal, Anares (Szabolcs m.) címre küldendő.

A józsefházi református egyházközség presbitériuma az eltávozás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: I. Tanítói fizetés: lakás: két szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségek és kert természetben. Kézpénz az egyház pénztárából 140 P. Törvényes államszegély. II. Kántori fizetés: 7 kat. hold és 76 □-öl szántó, és 2 kat. hold és 94 □-öl rét, melynek adóját egyház fizeti; 8. drb. nagy marhára és 4 drb. sertésre legeltetési jog; 490 kg búza az egyház magtárából. Köteleessége: I—VII. osztályú vegyesiskola vezetése, kántori szolgálat végzése orgonával, vasárnapi iskola és énekkar vezetése, belmissziói munkában való segédkezés, lelkész akadályoztatása esetén annak helyettesítése, egyházi jegyzőség. Pályázhatnak kántortanítói oklevéllel bíró férfi- és nőtanítók. Ha nő választatik meg a kántortanítói állásra, megválasztása egyelőre ideiglenes. Pályázati határidő 3 hét. A kérvények mellékletekkel együtt a Lelkészi Hivatalhoz, Józsefháza, postaügynökség helyben, Szatmár megye küldendő. Az állás a megválasztás után azonnal elfoglalandó. Presbitérium.

A tiszabezdédi (Szabolcs m.) református iskolaszék pályázatot hirdet III. sz. nőtanítói állásra. Fizetés törvényszerű, háború végéig dupla lakbér. Vasúti fővonalon vagyunk. Tanítottó város 17 km. Posta, kövesút, Tisza

helyben. Köteleessége: a reábízott osztály vagy osztályok tanítása, belmissziói munkában segédkezés. Pályázati határidő 21 nap. Iskolaszék.

TARTALOM:

Jakucs István: A Kollégiumi Akció első háromszetendeje
ifj. Dr. Varga Zsigmond: Svájci egyházi tapasztalataim
U. S.: A Református Nőszövetség Országos Intézőbizottságának alakulása
Irodalom — Hírek az egyházmegyéből — Krónika —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetések —
Hirdetések

KISS FERENC

Telef.: 384-447.

ötvästanár, ref. presbiter

BUDAPEST IV., HARISBAZÁR-U. 3.

Úrvaesoraí és keresztelési edények,
nászajándékok, ékszerek stb.

Törött tárgyakat javítok, becserélek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selymek,

függönyök, függönykermék, retikülök, kötött-
árúk, női és férfifehérművek, rövidárúk
nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,
női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25.

DR. ERDŐS JÓZSEF:

„HEIDELBERGI KÁTÉ“ 12. kiadása
ÚJBÓL KAPHATÓ. Ára: 60 fillér

DR. ERDŐS KÁROLY:

„AZ ÉN VALLÁSOM“ 6. bővített kiadása
MEGJELENT. Ára: 1— pengő

MEGRENDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDÉS
Debrecen, Ferenc József-út 26.

SESZTINA LAJOS

vasnagyszerkedés

DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsözött
és azonnal kifizet.

KÖLCSONÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓST.

Telefonok: 17-70 és 22-32.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.

PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14.

Fiókhözem: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, Új orgonák, mindennemű javítás és
484-497. átépítés. Kifőnő hangú harmóniumok.
Méltányos feltételek, művészi kivitel.

